

Een klus van formaat

Hooge Graven neemt nieuwe beregeningsinstallatie in gebruik

Hooge Graven Golfclub Ommen heeft onlangs een nieuw beregeningssysteem in gebruik genomen. Het was een grootschalige operatie, waarbij vrijwel elk aspect van goede beregening aan bod kwam. Bestuurslid Clemens Mulder is blij dat het erop zit. 'We kunnen weer jaren vooruit!'

Auteur: Mischa Bijenhof,

Fotografen: Hooge Graven, Jean Heybroek, Wilkon

Problemen moet je bij de bron aanpakken, en dat is bij golfbanen niet anders. In het geval van Hooge Graven, een 27-holesbosbaan bij Ommen, zelfs letterlijk. De twee bronnen die daar al jaren het grondwater leveren voor de beregening, voldeden niet meer. Eén had onvoldoende watercapaciteit, de ander was verontreinigd. 'Het water uit die bron bevatte teveel ijzer', zegt Clemens Mulder, bestuurslid en voorzitter van de baancommissie van Hooge Graven. 'Om dat te zien, hoef je geen bioloog te zijn: er staat een sponsorbord binnen het sproeibereik en dat was helemaal bruin geworden van alle ijzeroxide. We hebben dus als

eerste twee nieuwe bronnen laten aanboren, van respectievelijk 32 en 43 meter diep.' Het echte werk moest toen nog beginnen. Hooge Graven koos voor een installatie van Toro. De werkzaamheden werden uitgevoerd door Wilkon uit Epe, specialist in beregening, maar nog zonder ervaring op golfbanen. 'Wilkon wil zich meer gaan toeleggen op de aanleg van beregeningssystemen op golfbanen. Het bedrijf heeft een uitstekende reputatie op het gebied van tuinbouw en sportvelden en veel ervaring met de producten van Toro', zegt Mulder. 'Wij durfden het wel aan en het is ons zeker niet tegengevallen.'

De nieuwe beregeningsinstallatie in gebruik

Oxidatie

In november van het afgelopen jaar werd begonnen met het leggen van de hoofdleiding met een diameter van 90 mm, langs hole 13 en 14, ongeveer 60 cm onder de grond. De leidingen werden verbonden door klem- of elektrolaskoppelingen, afhankelijk van de diameter van de buis. Beide technieken zijn KIWA-gekeurd en de lassen kunnen gemakkelijk 16 bar weerstaan. 'In onze bestaande installatie met pvc buizen hadden we de afgelopen vijf jaar regelmatig last van lekkage in de hoofdleiding. De lucht die daardoor in de leidingen kwam, zorgde voor veel problemen met oxidatie', zegt Mulder. 'Met het nieuwe, gesloten systeem met tileen en de twee nieuwe bronnen zal dat niet meer voorkomen. Eigenlijk had de hele beregening al jaren geleden vervangen moeten worden, maar wij hadden er de financiële middelen niet voor. In principe is dat ook een klus voor de baaneigenaar, maar die zag geen aanleiding om hierin te investeren. Uiteindelijk hebben we het dus zelf gedaan, want het ging zo niet langer.'

Waterbesparing

Een groot voordeel van de nieuwe Toro-installatie is de mogelijkheid om sproeiers individueel te bedienen. 'Door het hoogteverschil op een aantal van onze greens gebeurde het vaak dat het boven te droog en beneden te nat was', zegt Mulder. 'Waar in het verleden vanuit een klep in een put meerdere sproeiers tegelijkertijd aangestuurd werden, is in de nieuwe situatie met *single-head* sproeiers de klep opgenomen in de sproeier. Deze kleppen worden geactiveerd vanuit de software.' Dit zorgt voor een andere manier van beregenen; er wordt veel beter en nauwkeuriger beregend

dan in de oude situatie en met veel minder waterverbruik. Niet alle greens worden meteen op deze manier aangepast. Een zestal komt in de toekomst in aanmerking voor verandering, omdat er plannen zijn om de baan op een aantal plekken te verbeteren. De beregening van deze greens is al wel voorbereid op toekomstige aanpassingen.

Afwachten

Bij grondwerk in de wintermaanden ben je overgeleverd aan het weer. Vorst veroorzaakte eigenlijk geen vertraging; wel moest het werk een enkele keer worden stilgelegd vanwege de hoge grondwaterstand. Omdat het nieuwe beregeningssysteem op een aantal plaatsen is aangesloten op het oude systeem, was het zaak dat er grondig getest werd. 'Het was simpelweg financieel niet mogelijk om alle leidingen te vervangen. En hoewel we natuurlijk grondig hebben geïnventariseerd welke delen nog goed genoeg waren om te worden opgenomen in het nieuwe systeem, blijft het toch altijd afwachten of we geen zwakke plekken over het hoofd hebben gezien', zegt Mulder. 'Er zijn nu nog zes greens en voorgreens die op het oude systeem werken, en ook de tees en fairways zitten nog op bestaande sproeiers die in een latere fase kunnen worden aangepakt. Wilkon heeft uitstekend werk geleverd en ook de begeleiding door Toro-dealer Jean Heybroek was voortreffelijk. Een grootschalige renovatie als deze is voor elke club een spannende onderneming.' In februari waren alle grondwerkzaamheden afgerond en konden de twee vers aangelegde bronnen worden uitgerust met nieuwe pompen. Die zijn op een diepte van 18 m in de bronnen geplaatst. Na ingebruikname worden ze met een frequentieverdeler gelijkmatig ingezet.'

'De greenkeepers kunnen het systeem straks overal bedienen met een tablet of een smartphone'

Het plaatsen van de boortoren

Voor drainage- en beregeningsspecialist Wilkon was dit de eerste klus van een dergelijk groot formaat

Een van de eerste klussen was het plaatsen van een nieuwe pomp.

De locatie van de hoofdleiding werd tijdens de werkzaamheden met vlaggetjes gemarkeerd.

‘We merken nu al een behoorlijke besparing op tijd en op watergebruik’

Gebruiksvriendelijk

Dat is slechts een van de verschillen ten opzichte van de oude installatie, vertelt Mulder. ‘De hoeveelheid elektronica is enorm, vergeleken bij onze oude beregeningsinstallatie. Die had ook al een primitief soort individuele besturing, waarbij de kleppen bediend werden door een relaisstelsel, maar dat is nu veel geavanceerder.’ De pompen zijn inmiddels aangesloten en het softwareprogramma werkt. Hiervoor is een nieuwe computer geïnstalleerd en aangesloten op het Lynx-besturingssysteem van Toro. Een nieuwe centrale processor is hierbij een onmisbare schakel. Vanuit de computer regelt hij alle opdrachten voor de sproeiers. ‘De greenkeepers kunnen het systeem straks overal bedienen met een tablet of een smartphone’, zegt Mulder. ‘De Nederlandse software is heel gebruiksvriendelijk. Veel informatie wordt opgeslagen en kan nu en later gebruikt worden bij het verder optimaliseren van de instellingen.’

Trots

Intussen is de zomer volop begonnen en kan Hooge Graven de vruchten plukken van zijn investering. ‘We merken nu al een behoorlijke besparing op de beregeningstijd en ook op het watergebruik’, zegt Mulder. ‘Op twaalf greens hebben we nu de mogelijkheid tot *single-head* beregening, waardoor elk van de zes sproeiers rond een green individueel kan worden aangestuurd. Dit is slechts een van de toepassingen die ons zullen helpen om de kwaliteit van onze baan te verbeteren. We hebben nu een zeer professionele installatie, waar we best trots op zijn!’

Scan, lees & deel!